

International Seminar

On

NAZIRI NISHAPURI

A RENOWNED PERSIAN POET OF 17th CENTURY DURING MUGHAL PERIOD

27-29 February 2012

Department of Persian

Jamia Millia Islamia, New Delhi-25

Prof. Mohammad Iqbal
Director of the Seminar

E-mail: prof.miqbal@yahoo.com / miqbal12345@yahoo.com
Tel.: 011-26981717 Ext. 2910/ 2917, Mob.: 91-9818029542

The Department of Persian, Faculty of Humanity and Languages, Jamia Millia Islamia, New Delhi is organizing a Three-Day International Seminar on the topic entitled: "**Naziri Nishapuri, a renowned Persian poet of 17th century during the Mughal period**" from **27th – 29th Feb, 2012** duly approved by the Hon'ble Vice-Chancellor, JMI. Distinguished scholars of Persian from India and Abroad are invited to participate and send well researched paper written in Persian/English/ Urdu languages. Participants are required to send an abstract of the paper along with two photographs and brief resume to the Director of the Seminar.

Kindly note that:

1. Last date of submission of **abstract** of the paper and **bio-data** with **two photographs** is **15th January, 2012**.
2. Last date of submission of **researched article** is **10th February, 2012**.
3. ***Submission of only abstract will not be considered for the selection process.***

Proposed Themes for the Seminar

NAZIRI NISHAPURI, A RENOWNED PERSIAN POET OF 17th CENTURY DURING MUGHAL PERIOD

There was a constant stream of Persian Poets arriving in India during Mughals. Mohammad Hussain Naziri Nisahpuri was one of poets who came to India during regime of Jalaluddin Akbar, the Great and Nuruddin Jahangir .Naziri Nishapuri a versatile poet, who has been famous for his poetry not only in India but also in the region of Khurasan and Iraq.

As the greatness, Naziri Nishapuri has in the field of poetry but unfortunately, despite having such great positions in poetry, he has been forgotten by us with the passing of times. Despite of the fact that Naziri Nishapuri is a pride of India's literary treasures, who has spent

most part of his life in India, lived over half a century and died here as well. But unfortunately, he was not paid much attention and importance by us. Today, neither people of India, nor even the fellow citizens of his town in Gujarat, India keep any familiarity with his poetry.

Naziri Nishapuri, a poet with firm, strong work and master in his field is known as rival or a jealous poet of his contemporaries like Zahoori, Shakebi and Urfi Shirazi. Poetry of Naziri Nishapuri has been very popular among the poets and literary personalities. Naziri's poetry has varied subjects and wrote on the issues like morality, humane, mystic, love and hymn, praised India and its cultures used words like Hindu, Brahman, sanam etc. Sometimes, his poetry is so famed that looks like a proverb, which mesmerizes by literary persons. Even common people use the poetry of Naziri but unfortunately they don't know the name of such a great poet Naziri Nishapuri. Besides of these, the poets of his age and later years have also welcomed and followed the poetry writing.

As Naziri Nishapuri has importance in his field, he has not been recognized so far as that level, so our responsibilities are that we scholars of Persian literature in India must organize an International Conference on Naziri Nishapuri to revitalize the poet who has roots in India and to pay a great tribute to him through holding a great literary seminar.

Mohammad Hussain, pseudonym as Naziri Nishapuri born in Nishapur city in Khurasan province (now Iran). According to reference and history books, he was fond of Persian poetry and used to write and recite since childhood and he became a renowned poet of Khurasan and Iraq in his early age.

As Naziri Nishapuri's poetry spread to Iraq and Khurasan, he started traveling to places for attending poetical gatherings. First he went to Kashan and stayed there. Later, he traveled to Iraq, where he interacted with his contemporary poets like Hatim, Fahmi, Maqsud, Khurda, Shuja, Razai and many others. He often participated in poetry recital gatherings with them. They used to pay attention of his poetry and corrected and directed him. When Naziri Nishapuri was in Iraq, he got to know about the gifts and rewards being received by a poet and navratnas or nine Jewels in Akbar's court, Abdur Rahim Khan Khanan in India. These rewards of Khan Khanan attracted him to travel to India. Naziri Nishapuri, for the first time praised Abdur Rahim Khankhanan, the noble poet of Jalauddin Akbar, the great in 992 A.H.

Naziri sometimes visited the court of Emperor Akbar and recited qasidas in praise of him but was the court poet of Abdur Rahim Khankhanan. Naziri Nishapuri stayed in Gujarat state in India from 1001 AH till death in 1023A.H/ 1612 A.D. He was staying with his family.

Naziri Nishapuri intended to visit Deccan, south India with Abdur Rahim Khan Khanan, Anis, Kafi and Mulla Baqai. During this time, Naziri met Sheikh Ghausi, a very noble and Sufi person, who became teacher of Naziri. Naziri acquired knowledge of Arabic language and literature and religious wisdom from Sheikh Ghausi and learnt lessons on Hadith and Tafseer from Hussain Jawahiri.

Naziri once intended to live in seclusion in 1008 A.H. but his isolation remained for a very short period and again he started to write and recite qasidas. Naziri Nishapuri recited a marsia (elegy) on the death of Sultan Murad, the son of Akbar the great in 1012 A.H.

According to Ma-aasir-e-Rahimi and Sherul Ajam by Allama Shibli Nomani, Naziri Nishapuri also went for Hajj pilgrimage in 1012 AH.

After the death of Akbar the great, Jahangir Shah became successor of Mughal Kingdom in 1014 A.H. and Naziri Nishapuri became very famous throughout India at that time, where he got invitation by Nuruddin Jahangir Shah to become a court poet. Naziri Nishapuri accepted the invitation and became the official court poet of the Mughul King Jahangir Shah in 1014 AH. Naziri used to recite fine qasidas in praise of Nuruddin Jahangir who in return often used to shower with gifts and rewards and used to praise Nishapuri in his speeches and addresses.

Zahoori and Malik Qumi used to send verses of their Diwan to Naziri Nishapuri in the year 1020 A.H and Naziri often replied them in Ghazals.

In 1020 A.H, Naziri Nishapuri traveled to Agra from Gujarat with his Diwan (Poetry collection) to hand over it to Abdur Rahim Khankhanan and returned back to Gujarat. He died in Ahmadabad, Gujarat in the year of 1023 A.H/1614 A.D. and buried near his house inside a mosque compound. This mosque is situated in Tajpur area of Ahmadabad and a dome is also built on his grave there.

Naziri had rivalries and jealousy with his some contemporary poets like Shakebi, Zahoori and Urfi due to his nearness with Abdur Rahim Khankhanan.

Naziri Nishapuri was the first Poet from the land of Khurasan, who joined the court with Abdur Rahim Khankhanan. He was also a well versed with goldsmith works and used to do business and trade in this field too. He used to get rewards, gifts from kings, princess and nobles and became one of the wealthiest persons in his age.

Naziri Nishapuri used to live often in isolation in his last age but he never isolated himself from qasida writing.

RECALL OF PAPERS ON NAZIRI NISHAPURI

In order to pay gratitude to the valuable poetry of Naziri Nishapuri, the court poet of Mughal Kingdom in India, our responsibilities is to highlight his contribution and give respect to this renowned poet. Thus, the Department of Persian, Jamia Millia Islamia, New Delhi has decided to organize an International Seminar on Naziri Nishapuri emphasizing with his thoughts. We hope that with the cooperation of literary scholars, researchers, critics of India and abroad, we would be able to recall the thoughts and ideas of such a great poet.

BROAD TOPICS ON WHICH ARTICLES CAN BE WRITTEN FOR THE SEMINAR

1. Introduction, Analysis & Review of Diwan-e-Naziri
2. Place of Naziri Nishapuri in Ghazal writing
3. Naziri Nishapuri as a Qasida writer and his place among Qasida writers
4. Naziri Nishapuri and his various kinds of poetry
5. Naziri Nishapuri and his Sufi Poetry
6. Naziri Nishapuri and his Eulogy
7. Naziri Nishapuri and his Elegy Poetry (Marsia)
8. Influence on Naziri Nishapuri from Sa'adi and Hafiz Shirazi
9. Influence to Naziri Nishapuri from his contemporaries in India.
10. Naziri Nishapuri and Urfi
11. Naziri Nishapuri and Jalaluddin Akbar
12. Naziri Nishapuri and Abdur Rahim Khankhanan
13. Naziri Nishapuri and his relation with Jahangir Shah
14. Naziri Nishapuri and reflections on moral in writings
15. Naziri Nishapuri and religious issue in his writing
16. Works of Naziri Nishapuri
17. Reasons of fame of Naziri Nishapuri
18. Naziri Nishapuri and his relations to Khurasan and Nishapur
19. Naziri Nishapuri and Sabk-e-Hindi
20. Naziri Nishapuri and Sabk-e-Iraqi and Khurasani
21. Eloquence, Simplicity and Complexity in Naziri's works
22. Brevity in the poetry of Naziri Nishapuri
23. Recognition of Naziri Nishapuri from Arabic language and literature
24. Elegancy in the poetry of Naziri Nishapuri
25. Arts and novelties in Naziri's poetry
26. Simile in the poetry of Naziri Nishapuri
27. Metaphor/Allegory in Naziri's poetry
28. Frequency of Sarcasm / allusion / metaphor & distinction in the poetry of Naziri Nishapuri
29. Description of India in the poetry of Naziri Nishapuri
30. Familiarity of Naziri Nishapuri with Hindi language and literature
31. Introduction of research and criticism in poetry of Naziri Nishapuri
32. Place of Naziri Nishapuri in India
33. Introduction of Naziri Nishapuri in Persian studies in India
34. Peace and Love in the poetry of Naziri Nishapuri

نظیری نیشابوری

شاعر مشهور قرن هفدهم، عصر مغول در هندوستان

نظیری نیشابوری از اعظم شعرای عصر مغولیه در هندوستان بویژه دوره جلال الدین اکبر و نورالدین جهانگیر شاه است. نظیری نیشابوری صاحب نامی بلند در شعر و شاعری هم در هندوستان و هم در عراق و خراسان بوده است.

هر چند نظیری نیشابوری شاعر بلند آوازه و چیره دستی است ولی متأسفانه با چنین جایگاه بلند و عالی در عرصه شعر و سخن قرن‌ها به یاد فراموشی سپرده شده است. با وجودیکه نظیری نیشابوری از مفاخر ادبی هندوستان است و قسمت اعظم عمرش را در هندوستان گذرانده و بیش از نیم قرن را در اینجا زیسته و در همین کشور چشم از جهان پوشیده، ولی متأسفانه پیرامون سخن و شعر او تحقیق درخور توجه و حایز اهمیتی انجام نیافته است. امروزه نه تنها مردم سراسر هندوستان که حتی همشهریان‌ش در گجرات هم شناخت چندانی از شعر و هنر او ندارند.

نظیری نیشابوری شاعری توانمند و استاد هست به همین خاطر مورد حسد شعرای عصر خود از جمله ظهوری شکیبی و عرفی شیرازی قرار می‌گرفته است.

شعر و سخن نظیری را همه اهل شعر و ادب و صاحبان ذوق پسندیده اند. شعر او مملو از مسایل اخلاقی، انسانی، دینی، عرفانی، عاشقانه، مدح و ثناء است. گاه سخن نظیری چنان شهرت و آوازه می‌یابد که حکم ضرب المثل و سخن سایرین را بخود می‌گیرد چنانچه تا امروز نیز بسا از اشعار و تک بیت‌های نظیری نیشابوری چون ضرب المثل زبان زد خاص و مردم سخن سنج است. حتی گاه مردم عام نیز از اشعار نظیری استفاده می‌کنند ولی متأسفانه نمیدانند سراینده این سخن نظیری نیشابوری است. در کنار آن بسا از اشعار نظیری نیشابوری را شعرای عصر و بعد او جواب گفته به استقبال آن نشسته اند.

چون جهت شناخت نظیری کار در خور اهمیتی تا حال صورت نگرفته ایجاب مینماید تا مسوولین دلسوز به فرهنگ و ادب هندوستان بذل همت نموده در قسمت راه اندازی همایش بین المللی نظیری نیشابوری از هیچگونه کمک و همکاری دریغ نمایند تا باشد این فرزند اصیل و دلسوز به سرزمین ماکه عشق به هندوستان در جای جای شعر او موج میزند را یکبار دیگر به هم میهنانش معرفی نموده جایگاه واقعی اش را که حق مسلم او نیز هست برایش تفویض نماییم.

محمد حسین متخلص به نظیری نیشابوری در شهر نیشابور از توابع خراسان دیده به جهان گشود. قسمیکه در تذکره‌ها و کتب تاریخی ذکر گردیده او از کودکی به سرودن شعر پرداخت و در جوانی آوازه شعر او به شهرهای مختلف خراسان پیچیده، به زودی در عراق نیز مشهور و بلند آوازه شد.

نظیری نیشابوری که از شهرت و آوازه خود در شهرهای مختلف خراسان و عراق اطلاع یافته بود، رخت سفر بربست ابتدای آن را به کاشان اقامت گزید. بعد هم به عراق سفر نموده در آنجا باشعرا چون حاتم، فهمی، مقصود، خرده، شجاع، رضایی و دیگران آشنایی بدست آورده با آنها محبت و موانست حاصل نمود. او اغلب با آنان به مشاعره می‌پرداخت، آنان به اشعار او گوش میدادند، نظیری هم شعر آنان را بدقت مطالعه نموده گاه به آنان توصیه‌های لازم و ضروری پیشکش میکرد. نظیری نیشابوری در زمان اقامت خویش به عراق از عطایا و ادب پروری عبدالرحیم خانانان اطلاع یافته، جهت استفاده از عطایا و تقرب به دربار عبدالرحیم خانانان روی به صوب هندوستان نهاد.

نظیری نیشابوری برای نخستین بار در سال 992 هجری عبدالرحیم خانانان سپه سالار جلال الدین اکبرشاه را مدح گفت. او در سال 996 هجری در جشن زادروز فرزند جلال الدین اکبر قصیده تهنیت آمیز سرود که مورد توجه و استقبال خوب قرار گرفت.

نظیری نیشابوری هر چند گهگاه اکبرشاه را مدح میکرد و در دربارش رفت و آمد داشت ولی بصورت کل او شاعر دربار عبدالرحیم خانانان بود تا جلال الدین اکبر.

نظیری نیشابوری از سال 1001 هجری تا اخیر عمر در گجرات مقیم بوده، در آنجا با خانواده اش زندگی میکرد.

نظیری نیشابوری در سال 1004 هجری همراه بانوسی، کافی و ملا بقایی به معیت عبدالرحیم خانانان عازم دکن در جنوب هند شد. در جریان همین سفر نظیری با شیخ غوثی در مندو ملاقات نمود. شیخ غوثی که درویشی صوفی سیرت و مذهب خلق بود در حقیقت معلم نظیری نیشابوری بشمار میرفت. نظیری نزد شیخ غوثی به تحصیل زبان و ادب عرب و دانش دینی پرداخت. چون شور و عشق کسب تحصیل دینی و عربی در او شکوفا گردید نزد حسین جواهری تفسیر و حدیث آموخت.

نظیری در سال 1008 هجری یکبار تصمیم به عزلت و گوشه نشینی گرفت ولی این خلوت گزینی او دیری نپایید چون نظیری دوباره به مدیحه سرایی رو آورد.

نظیری نیشابوری در سال 1012 هجری بمناسبت مرگ سلطان مراد پسر اکبر قصیده ای رثاییه سرود.

نظیری به قول صاحب مآثر رحیمی در سال 1012 هجری وبه قول علامه شبلی نعمانی در سال 1002 هجری به سفر حج رفت.

در سال 1014 هجری پس از درگذشت جلال الدین اکبر که نورالدین جهانگیر به جای پدر درمسند پادشاهی قرار گرفت آوازه شهرت نظیری نیشابوری در سراسر هندوستان پیچیده بود و از جانبی چون جهانگیرشاه آدم سخن شناسی بود از نظیری دعوت نمود تا به دربار او بپیوندد.

نظیری نیشابوری در سال 1019 هجری به شکل رسمی به دربار نورالدین جهانگیرشاه پیوست.

او جهانگیر را با قصیده ای مدح گفت. نورالدین جهانگیر اغلب در نوشته ها و خطابه هایش از نظیری نیشابوری به خوبی وصف میکرد. او نوشته که بمناسبت سرایش قصیده اسب بوسیله نظیری مبلغ هزار روپیه به او بخشیده است. جهانگیر همچنان از نظیری خواست تا جهت سردر کاخ شعری بسراید و نظیری هم برای او شعری سرود و تقدیم شاه نمود و شاه آن را به سردر کاخ نصب نمود. بیاس قدر دانی این شعر جهانگیر سه هزار بیگه زمین نظیری را بخشید.

در سال 1020 هجری ظهوری و ملک قمی دیوان اشعارشان را به نظیری فرستادند و نظیری نیشابوری بسا از غزلیات آنان را جواب گفت.

نظیری نیشابوری در سال 1022 یا به قولی 1020 هجری از گجرات به آگره رفت و دیوان شعر خود را به دربار خانانان سپرده دوباره به گجرات برگشت.

نظیری در سال 1023 هجری در احمد آباد گجرات چشم از جهان پوشید و در مسجدی که نزدیکی منزل خود ساخته بود به خاک سپرده شد. این مسجد در منطقه خاکپور واقع است و بر سر قبر او گنبدی نیز ساخته اند.

نظیری به علت تقرب به دربار خانانان گاه مورد حسد برخی از شعرا از جمله شکیبی، ظهوری، عرفی و دیگران قرار میگرفت به همین سبب گاه با آنان منازعه داشت.

نظیری نیشابوری نخستین شاعری بود که از خراسان به دربار خانانان پیوست. او فن زرگری را به خوبی میدانست و اغلب تجارت هم میکرد. اوصله های فراوان از شاهان و امراء میگرفت و از ثروتمندان بنام زمان خود شده بود.

نظیری نیشابوری در چند سال اخیر عمرش اغلب گوشه گیر بود ولی او هرگز از مدیحه سرایی دست برنداشت. به قول صاحب مآثر رحیمی " الحال که سال 1024 هجری است دیوانش در عراق و خراسان شهرت تمام دارد."

فراخوان مقالات

همایش بین المللی نظیری نیشابوری، شاعر مشهور عصر مغول در هندوستان

(27 - 28 - 29 فبروری 2012)

به پاس قدردانی از شعرو سخن بلند نظیری نیشابوری ، شاعر توانای عصر مغول در هندوستان و با کسب اجازت از مقام ریاست جامعه ملیه اسلامیه ، بخش فارسی جامعه میله اسلامیه ، دهلی نو، برآنست تا پیرامون شناخت واقعی کلام ، اندیشه و جایگاه هنری نظیری نیشابوری، در هندوستان همایش بین المللی را برگزار نماید . امیدواریم با اجرای این امر بتوانیم ، با کمک شما محققان ، منتقدان، و اهل شعر و سخن ، یکبار دیگر دفتر شعر نظیری نیشابوری را ورق زده ، اینبار با وسعت نظر، باریک اندیشی ، دقت و شیوه منتقدانه ، جایگاه واقعی این هنرمند و شاعر والامقام را به همگان به نمایش بگذاریم و با اینکار قدری از مسوولیت خویش را در برابر این شاعر ارجمند انجام داده ، باز هم بروزنه فخیم ادبی و هنری سرزمین خویش بیفزاییم. قطعاً هدف ما از این اقدام ، این خواهد بود تا سخن نظیری نیشابوری را با دیدی واقعی و منتقدانه معرفی نماییم .

موضوع مقالات همایش

2 . جایگاه نظیری نیشابوری در غزل 4 . نظیری نیشابوری تصوف اسلامی 6 . مدح و رثاء در سخن نظیری نیشابوری 8 . نظیری نیشابوری و عرفی شیرازی 10 . نظیری نیشابوری و عبدالرحیم خاتخاتان 12 . علل اشتها نظیری نیشابوری 14 . نظیری و مسایل دینی- فلسفی 16 . نظیری و تعلق او به خراسان و نیشابور 18 . نظیری نیشابوری و سبک هندی 20 . فصاحت و پیچیدگی در سخن نظیری 22 . نظیری نیشابوری و هندوییزم 24 . نظیری و زبان و ادب عرب 26 . نظیری و سکولاریزم 28 . تحقیق و تفحص ها پیرامون سخن نظیری 30 . نظیری و پیوند او به علایق مادی 32 . تبارز مسایل اجتماعی در سخن نظیری 34 . صلح و دوستی در سخن نظیری نیشابوری	1 . معرفی ، تحلیل و بررسی نسخه موجوده دیوان نظیری 3 . نظیری شاعری قصیده سرا و جایگاه او در قصیده 5 . نظیری نیشابوری ، سعدی و حافظ 7 . تاثیر و تاتر نظیری نیشابوری از معاصران او 9 . نظیری نیشابوری و جلال الدین محمد اکبر شاه 11 . نظیری و وابستگی اش به نورالدین جهانگیر 13 . نظیری نیشابوری و اخلاق 15 . اهمیت اسفار نظیری نیشابوری 17 . نظیری نیشابوری و هندوستان 19 . نظیری و سبک خراسانی و عراقی 21 . نظیری و دیدگاه های قشری و محافظه کارانه 23 . ایجاز و ابهام در سخن نظیری نیشابوری 25 . جمال شناسی شعر نظیری نیشابوری 27 . نظیری و فرهنگ و ادب هندی 29 . نظیری و فرهنگ و ادب فارسی 31 . روانشناسی شعر نظیری نیشابوری 33 . بازتاب مسایل تاریخی در شعر نظیری

پرفسور محمد اقبال ،

دبیر همایش بین المللی نظیری نیشابوری

و رییس بخش فارسی جامعه ، ملیه اسلامیه ، دهلی نو- هند